

Alkotmánybíróság
dr. Bitskey Botond főtitkár részére

1015 Budapest
Donáti utca 35-45.

ügyszám: IV/2191-3/2015.
tárgy: hiánypótlás

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/2191-3/2015
Érkezett:	2015 OKT 14.
Példány:	2
Melléklet:	0 dJ
Kezelőiroda:	H

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED]

[REDACTED] meghatalmazott képviselője a fenti ügyben az alábbi

részletes indokolást

terjesztem elő:

1.

[REDACTED] panaszos 2006. február 17-től állt munkaviszonyban a MOL NyRt-vel.
A panaszos munkaköre finomítás blokk-kezelő volt.

A panaszos ellen a Pest Megyei Rendőr Főkapitányság (PMRK) Bűnügyi Osztálya büntetőeljárást indított. A PMRFK 2009. január 15-én kelt levelében értesítette a MOL Csoport biztonsági operációs vezetőjét, [REDACTED] a panaszos elleni büntetőeljárás tényéről.

A büntetőeljárásban vádat emeltek, mely vád alapján a Pest Megyei Bíróság 2010. június 1-én kelt, 7.B.81/2006/2005. számú **elsőfokú, nem jogerős** ítéletével megállapította a panaszos bűnösségét 1 rb-i társtettesként elkövetett lopás büntetében és mint bünszervezeti elkövetőt főbüntetésként 3 év fegyházra ítélte.

Az ítélet ellen a panaszos a kihirdetéskor fellebbezést jelentett be, így az nem lett jogerős.

Az elsőfokú ítéletet írásban a MOL NyRt-nek is megküldte az elsőfokú bíróság, mint sértettnek. A MOL NyRt. az ítéletet 2010. december 27-én kapta meg.

2.

Az elsőfokú ítélet kézhezvételét követő 13. napon, 2011. január 9-én a MOL NyRt. az Mt. 96.§ (1) bekezdés b) pontja alapján megszüntette a panaszos munkaviszonyát.

A felmondás indokolása azt tartalmazta, hogy a panaszos bűnösségét a 2010. december 27-én kézhez vett ítélet megállapította lopás büntetében és ezért, mint bünszervezeti elkövetőt elítélte.

A MOL NyRt. szerint az ítélet **megállapította**, hogy a panaszos közreműködött a MOL Rt. dunai fimonító puffer területén elkövetett lopásban.

A MOL NyRt. a felmondásban azt is rögzítette, hogy a **független bíróság által megállapított cselekmény miatt** a felperes megbízhatóságába vetett munkáltatói bizalom súlyosan megrendelt, ami lehetetlenné teszi a munkaviszony további fenntartását.

A felmondás indoka tehát a bizalomvesztés volt, melynek okaként a munkáltató a panaszos elítélését jelölte meg.

A munkáltató nem jelölt meg más indokot, hanem kifejezetten az elsőfokú ítéletre (elítélésre) utalt, mint a bizalom megrendelésének alapját képező tényre.

3.

A munkáltató tudta, hogy az ítélet nem jogerős, mert azt a leírt ítélet tartalmazta.

A munkáltató azt is tudta, hogy a büntetőeljárás évek óta folyamatban volt a panaszos ellen, hiszen erről egyrészt tájékoztatást kapott, másrészt, mint sértett részt is vett az eljárásban, a sértetti jogi képviselő több tárgyaláson megjelent, a panaszos pedig közvetlen feletteseivel is találkozott a tárgyalásokon, amikor azokat tanúként hallgatták meg az ügyben.

A fentiek ellenére a panaszos végig dolgozott, munkát végzett, változatlan beosztásban és munkahelyen – a munkájára vonatkozóan soha panasz nem merült fel.

A MOL NyRt. soha semmilyen módon nem jelezte, hogy a megindított büntetőeljárás bármilyen bizalomvesztést eredményezett volna a panaszossal, ebből logikailag az következik, hogy a MOL NyRt. csak és kizárólag az elsőfokú ítéletet (elítélést) tekintette a bizalomvesztést megalapozó tényezőnek.

4.

Érthetetlen és jogilag elfogadhatatlan, hogy a MOL NyRt. az elsőfokú büntető ítéletet, annak indokolását tényként elfogadva kezelte, és megállapította azt (a felmondásban), hogy a panaszos bűnös, bűncselekményt követett el.

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdése szerint „Senki nem tekinthető bűnösnek mindaddig, amíg büntetőjogi felelősségét a bíróság jogerős határozata nem állapította meg.”

A jelen ügyre vonatkoztatva ez azt jelenti, hogy a panaszost az elsőfokú ítélet meghozatalát követően nem lehetett bűnösnek tekinteni, ugyanis az ügyben jogerős ítélet nem született.

A panaszos munkaviszonyának bűnössége miatti bizalomvesztésre tekintettel történő megszüntetésére tehát olyan időpontban került sor, amikor a bűnösséget megállapító jogerős bírósági határozat nem volt.

A panaszos munkaviszonya rendkívüli felmondással szűnt meg, aminek indoka egyértelműen és kizárólag a panaszos bűnössége és az általa elkövetett bűncselekmény volt- ez teljesen egyértelműen megállapítható a felmondás indokolásából.

A bűnösségre alapított felmondás közlésekor sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésében biztosított ártatlanság véelme, ugyanis a panaszos senki nem tekinthette volna bűnösnek a másodfokú ítélet meghozataláig.

A panaszost tehát azért bocsátották el, mert a munkáltatója bűnösnek tekintette.

5.

A felmondással összefüggésben a panaszost megfosztották az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésében biztosított foglalkozás szabad megválasztásához való jogának a gyakorlásától,

jelesül attól, hogy az elsőfokú, nem jogerős elítélését követően a munkáltatónál munkavégzésre jelentkezzen.

A foglalkozás szabadságának alapjogát az azonnali hatályú felmondás jelentősen korlátozza, mivel ezzel a munkavállaló egyik napról a másikra, felkészülés nélkül nem lesz képes foglalkozását gyakorolni és ennek jövedelméhez jutni.

6.

A panaszos az általa jogellenesnek vélt felmondás jogszabályba ütközésének megállapítása iránt peres eljárást kezdeményezett, mely eljárásban a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. július 8. napján kelt 4.M.5/2014/12. számú ítéletében megállapította, hogy a MOL NyRt. felmondása jogellenes volt.

Az elsőfokú munkaügyi ítélet indokolása szerint a felmondás indokolása nem volt okszerű, ugyanis a „tényként jelölt meg jogerősen még meg nem állapított felperesi magatartást.” (indokolás 4. oldal)

Az indokolás kifejti, hogy „önmagában az, hogy az elsőfokú ítélet részletesen tartalmazta a felperes magatartását, az ítélet jogerőre válásáig nem jelenti azt, hogy a felperes valóban elkövette a terhére rótt bűncselekményt, ennek ellenére a rendkívüli felmondásban olyan büntetőjogi felelősségre hivatkoztak, mint amit már megállapítottak.”

A panaszos álláspontja szerint az elsőfokú ítélet maradéktalanul figyelemmel volt az ártatlanság vélelmére és az eljáró bíró indokolása egybevág a T. Alkotmánybíróság korábban ilyen tárgyban hozott döntéseivel.

7.

A munkaügyben másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság azonban az elsőfokú ítéletet megváltoztatta a 8.Mf.21.407/2014/5. számú jogerős ítéletével.

A panaszos keresetét elutasította és kötelezte perköltség megfizetésére.

Az ítélet indokolásának 5. oldalából megállapítható, hogy a másodfokú bíróság –hasonlóan a MOL NyRt-hez- tényként kezelte a nem jogerős, elsőfokú büntető ítéletben írtakat.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint nem a felmondás okszerűségét kellett vizsgálni, hanem azt, hogy a panaszos tanúsított-e olyan magatartást, ami a munkaviszony fenntartását lehetetlenné teszi.

A panaszos magatartására viszont –hibásan- az elsőfokú büntető ítéletből vont le következtetést a másodfokú munkaügyi bíróság.

A munkaügyi másodfokú bíróság az elsőfokú büntetőítéletből tényként ragadott ki pár állítást (indokolás 5. oldal), így pl. azt, hogy a panaszost a kamerafelvételeken valaki felismerte, illetve hivatkozott a telefonlehallgatásokra.

A másodfokú munkaügyi bíróság azonban mellőzte azon tények feltüntetését, hogy a panaszos a büntetőeljárás alatt végig tagadott, valamint azt, hogy a kamerafelvételeken többen nem ismerték őt fel, illetve az ügyben eljáró antropológus szakértő kizárta azt, hogy a panaszos lenne a felvételeken.

Az elsőfokon eljáró büntetőbíróság a panaszos részvételét a bűncselekményben a bizonyítékok mérlegelésével állapította meg, mely során pl. kizárta a hivatkozott, a panaszost felmentő szakvéleményt az értékelés köréből.

Pontosan a fenti tények miatt fellebbezett a panaszos az elsőfokú büntető ítélet ellen és pontosan ezért nem lehet tényként elfogadni a nem jogerős ítéletben megállapított magatartásokat.

Megjegyzem, hogy a panaszos telefonbeszélgetéseit pl. soha nem hallgatták le, így az erre történő hivatkozás a másodfokú munkaügyi bíróság részéről nem indokolt.

8.

A másodfokú munkaügyi bíróság szerint a MOL NyRt. az elsőfokú ítéletből tudta meg, hogy a felperesre több vádlott társa terhelő vallomást tett, hogy bűnösségét alátámasztja az elkészült videofelvétel, illetve a lehallgatási anyagok is.”

A másodfokú munkaügyi bíróság, álláspontom szerint, két okból is tévedett az ítéletének indokolása során.

Az első, hogy a MOL NyRt. soha nem hivatkozott arra a felmondásában bármilyen magatartásra, csupán arra, hogy a panaszos bűncselekményt követett el a sérelmére.

Az az állítás, hogy az elsőfokú büntető ítéletben milyen bűnösséget alátámasztó körülményekről szerzett tudomást, az egész munkaügyi per során a munkaügyi bíróság szájából hangzott el először.

A második az, hogy az elsőfokú ítélet megfellebbezése miatt nemcsak a bűnösséget nem lehet ténynek tekinteni, de az ítéleti tényállásban írt magatartásokat sem lehet jogerősen megállapítottak tekinteni.

Könnyen belátható, hogy a másodfokú bíróság meg is változtathatta volna az elsőfokú ítéletet, új tényállást is megállapíthatott volna, illetve kizárhatott volna egyes bizonyítékokat az értékelésből, akár azokat is, melyekre a másodfokú munkaügyi bíróság hivatkozik.

Itt kell megjegyezni, hogy ebben a speciális esetben a Kúria még a másodfokú ítéletet is megváltoztatta a panaszos esetében és mellőzte a bünszervezetben történő elkövetés megállapítását.

Azzal, hogy a másodfokon eljáró Budapest Környéki Törvényszék az elsőfokú büntető ítéletben írt cselekvéseket megtörtént tényként kezeli, a panaszos Alaptörvényben írt jogait sérti, hiszen nem tekinthette volna őt bűnösnek a másodfokú büntető ítélet meghozataláig, illetve nem tekinthette volna ténynek a nem jogerős ítéletben írt magatartásokat.

9.

A másodfokú munkaügyi döntésből kitűnik, hogy a másodfokú munkaügyi bíróság a munkajogi következmény megítélésakor nem a munkavállaló tényleges magatartását vizsgálta (erre egyébként nem is folyt bizonyítás), hanem egy nem jogerős, büntetőjogi felelősséget megállapító bírósági döntésre hagyatkozott.

Ennek során tényként fogadta el a panaszosra vonatkozó büntető ítéletben tett megállapításokat, annak ellenére, hogy a panaszos azokat tagadta és azok csak a felmondást követően váltak csak jogerőssé.

Amennyiben a munkavállaló panaszos magatartását vizsgálta volna a munkaügyi bíróság, úgy azt kellett volna megállapítania, hogy a panaszos semmilyen munkajogi jogszabályt nem sértett meg, nem tanúsított a munkaviszony alatt a munkáltató érdekeivel ellentétes magatartást. (a büntetőügy alapjául szolgáló tényállás jóval a munkaviszony létesítését megelőzően keletkezett)

Az Alkotmánybíróság korábbi döntésében úgy fogalmazott:

„Általánosságban megállapítható, hogy a bizalomvesztés sokkal szélesebb körben és más kontextusban érvényesül, mint a büntetőjogi felelősség kimondása, és a bizalomvesztés a felelősség megállapításával nincs is közvetlen összefüggésben, hiszen a bizalomvesztés nem a bűnösséghez kapcsolódó büntetőjogi fogalom. A bizalomvesztés nem a bűnösséget kimondó ítélet egyenes következménye, mint ahogy a bizalom helyreállása sem következik egy felmentő ítéletből.”

Jelen esetben azonban éppen ez történt, a MOL NyRt. (és a másodfokú munkaügyi bíróság) egy bűnösséget (nem jogerősen) kimondó ítéletben írtakat fogadott el valós ténynek és a panaszost bűnösnek tekintette – a bizalomvesztést pedig a bűnösségére alapította.

10.

Az elsőfokú elítélés tényként elfogadását egyébként nyomon követhetjük a MOL NyRt. munkaügyi perben tett nyilatkozatain is.

A MOL. NyRt. jogi képviselője több alkalommal fogalmaz úgy beadványaiban, hogy:

„... az ítéletből szereztünk tudomást arról, hogy a felperes a munkaviszonya létesítését megelőzően a munkáltatója sérelmére jelentős értékre elkövetett lopás bűncselekményben társtettesként vett részt.” (2014.május 5.)

Látható, hogy a panaszos iránti bizalomvesztést egyértelműen az okozta a MOL NyRt-nél, hogy a panaszost az elsőfokú ítélet kézhezvételétől kezdve bűnelkövetőként kezelte!

10.

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett Egyezmény (a továbbiakban Egyezmény) 6. cikk 2. bekezdésével kapcsolatban többször kimondta, hogy az ártatlanság védelmének elvét sérti, ha bűncselekménnyel vádolt személyt érintő bírói határozat vagy hatósági nyilatkozat azt a véleményt tükrözi, hogy bűnös, mielőtt a törvény rendelkezéseinek megfelelően bűnösnek bizonyult volna.

A jelen ügyben a MOL NyRt., mint munkáltató a panaszost bűnösnek tekintette és ezért szüntette meg a munkaviszonyát.

11.

Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak jelen ügy kapcsán azt kell vizsgálnia, hogy sérti-e az ártatlanság védelméhez való jogot az a munkaügyi bírói jogértelmezés, amely lehetővé teszi egy munkavállaló munkaviszonyának azonnali hatályú felmondással való megszüntetését abban az esetben, ha a felmondás a munkavállaló szándékos bűncselekmény elkövetésére hivatkozással történt elsőfokú, nem jogerős elítélésével áll összefüggésben.

12.

Továbbra is kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pont, valamint az Abtv. 27.§-ában biztosított hatáskörében eljárva **állapítsa meg** a Budapest Környéki Törvényszék, mint másodfokú bíróság 8.Mf.21.407/2014/5. számú jogerős ítéletének alaptörvény-ellenességét és **semmisítse meg azt**, mivel sérti az Alaptörvény *XXVIII. cikk* (2) bekezdését és az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdését.

13.

Ügyfelem a személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához külön nyilatkozatban kíván hozzájárulni, melyet tudomásom szerint postai levélként már feladott a T. Alkotmánybíróság részére.

Kelt: Budapesten, 2015. október 9.

Tisztelettel:

